

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8CoP/132/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7117220362
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ludvika Bodnárová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2019:7117220362.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ludviky Bodnárovej a členiek senátu JUDr. Diany Chlebovič Solčányovej a JUDr. Marianny Hraboveckej vo veci starostlivosti súdu o Z. J. nar. XX.X.XXXX a maloletého C. J. nar. XX.X.XXXX zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Košiciach detí rodičov Z. J. nar. X.XX.XXXX bývajúcej v F. na E. námestí XXX/X zastúpenej advokátom JUDr. Jánom Mikulákom so sídlom Advokátskej kancelárie na Františkánskej 5 v Košiciach a K. J. nar. XX.X.XXXX bývajúceho v Y. č. XXX zastúpeného advokátom JUDr. Dorianom Mereššom so sídlom Advokátskej kancelárie v Košiciach na Žriedlovej ulici č. 28 v konaní o zvýšenie výživného o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Košice I č.k. 21P 113/2017 z 9.1.2019 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zmenil rozsudok Okresného súdu Košice II č.k. 41P 38/2013 20.11.2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach z 31.7.2017 pod sp. zn. 7CoP 47/2014 tak, že zvýšil výživné od otca pre Z. J. nar. XX.X.XXXX zo 190 Eur na 240 Eur mesačne počnúc dňom 1.8.2017 do budúca, ktoré je otec povinný platiť oprávnenej vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred. Dĺžné výživné vo výške 180 Eur za obdobie od 4.8.2017 do 31.12.2018 povolil otcovi splácať v 20 Eur splátkach, ktoré je povinný platiť spolu s bežným výživným až do vyrovnania a zvýšil výživné otca pre maloletého C. J. nar. XX.X.XXXX zo 130 Eur mesačne na 200 Eur mesačne počnúc dňom 1.8.2017 do budúca, ktoré je povinný platiť matke maloletého vždy do 15-teho dňa vopred. Dĺžné výživné 1.190 Eur pre maloletého C. povolil otcovi splácať v 20 Eur splátkach spolu s bežným výživným až do vyrovnania. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie sa v zákonnej lehote odvolal otec maloletých detí z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok. Vyslovil presvedčenie, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, ako aj, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Poukázal predovšetkým na skutočnosť, že príjem v roku 2017 vo výške 1.321,47 Eur a v roku 2018 vo výške 1.458,48 Eur nie je objektívny, pretože v predmetnom prijme je zahrnutý aj trinásť a štrnásť plat. Zdôraznil predovšetkým, že po odpočítaní svojich pravidelných mesačných výdavkov vrátane výdavkov na hypotekárny úver, ktorým si zabezpečil vlastné bývanie, nie je schopný plniť si vyživovaciu povinnosť v takej výške, ako bolo súdom prvej inštancie určené. Žiadal, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

3. Matka a kolízny opatrovník sa k odvolaniu otca nevyjadrili.

4. Konania vo veciach starostlivosti súdu o maloletých sa prejednávajú a rozhodujú podľa zák. č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“).

5. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

6. Podľa § 387 ods. 1, 2 a 3 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť iba na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Odvolací súd sa v odôvodnení musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súdu prvej inštancie. Odvolací súd sa musí v odôvodnení vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní.

7. Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch o výživnom a dlžnom výživnom, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo podľa § 65 CMP bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a contrario v rozsahu danom § 66 CMP v spojení s § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že súd prvej inštancie riadne zistil skutočný stav veci, tento posúdil podľa správnych ustanovení Zákona o rodine v súlade s § 191 CSP vyhodnotil dôkazy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom starostlivo prihliadal na všetko, čo vyšlo za konania najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci, v dôsledku čoho je odôvodnenie napadnutého rozsudku presvedčivé a s jeho závermi sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje. Konajúci súd sa vysporiadal s námietkami otca uplatnenými v odvolaní, ktoré tvorili jeho obranu už v priebehu konania na súde prvej inštancie a otec ani v priebehu odvolacieho konania neuviedol žiadne relevantné skutočnosti majúce za následok iné rozhodnutie vo veci. Odvolací súd na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia dodáva, že plnenie vyživovacej povinnosti rodičom k maloletým deťom je ich zákonnou povinnosťou. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov a pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča neberie do úvahy výdavky, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Taktiež prihliada aj na odôvodnené potreby maloletého dieťaťa. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov voči dieťaťu trvá, kým dieťa nie je schopné samé sa živiť. Rodič, ktorý sa o dieťa osobne nestará, prispieva na jeho výživu výživným, ktoré určil súd. Pri určení výšky vyživovacej povinnosti je smerodajná životná úroveň každého z rodičov, pretože platí prvoradá premisa, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni každého rodiča. Náklady na dieťa predstavujú všetky náklady potrebné na uspokojovanie jeho potrieb. Medzi jeho základné potreby patrí bývanie, stravovanie, ošatenie, hygienické potreby a drogéria, zdravotná starostlivosť, školské potreby a náklady súvisiace s plnením školských povinností, a to preprava, poplatky prípadne primerané náklady na mobilný telefón, ako aj potreby súvisiace s rozširovaním a prehľbovaním vzdelania dieťaťa, rozvoj jeho záujmov a potrieb, kultúrne, športové a rekreačné potreby, t.j. všetky potreby nevyhnutné pre život kultúrneho človeka v spoločnosti. Miera týchto potrieb je odstupňovaná a závisí predovšetkým od veku dieťaťa, jeho zdravotného stavu, pričom ak to možnosti rodičov dovoľujú, má výživné zabezpečiť dieťaťu primeraný podiel na výhodách, ktoré dovoľujú možnosti rodičov.

8. Odvolací súd sa stotožnil s hodnotením možností, schopností a majetkových pomerov otca plniť si vyživovaciu povinnosť k maloletým deťom a považuje za potrebné zdôrazniť, že vyživovacia povinnosť rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, z čoho vyplýva, že každý rodič je povinný usmerňovať svoje životné a pracovné aktivity tak, aby plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k dieťaťu nebolo ohrozené. Odvolací súd porovnaním pomerov účastníkov v čase predchádzajúcej úpravy výživného s pomermi existujúcimi v čase terajšieho rozhodovania dospel k totožnému právnomu záveru, ako súd prvej inštancie, že v tejto právnej veci bola preukázaná kvalifikovaná zmena pomerov u toho času plnoletej Z. a maloletého C. odôvodňujúca zvýšenie výživného u Z. zo 190 Eur na 240 Eur a u maloletého C. zo 130 Eur na 200 Eur mesačne. K odvolacej námietke otca, že konajúci súd vychádzal z nesprávne posúdeného priemerného zárobku otca, keďže do prímeru zárobku započítal aj trinásty a štrnásty plat vyplácaný v júni a decembri, odvolací súd pre úplnosť dodáva, že takto vypočítaný priemerný mesačný zárobok je vypočítaný správne, pretože všetky príjmy otca vrátane trinásteho a štrnásteho platu tvoria jeho príjem. Zdôrazňuje, že konajúci súd postupoval správne, keď nezohľadnil výdavky otca spojené s platením úverov, ktoré otcovi boli poskytnuté na zakúpenie pozemku a výstavbu rodinného domu, pretože v zmysle zákonných ustanovení Zákona o rodine je prvoradá platba výživného a ostatné

výdavky si musí povinný rodič usmerňovať tak, aby v prvom rade bol schopný uhradiť primerané výživné maloletým deťom. Preto pomery otca, na ktoré sa odvoláva, sú vyjadrené v napadnutom rozsudku zvýšením výživného na 240 Eur a 200 Eur, pretože zjavné zvýšenie odôvodnených potrieb plnoletej Z. a maloletého C. by odôvodňovalo zvýšenie vo väčšom rozsahu. Odvolací súd rovnako zdôrazňuje tzv. valorizačnú klauzulu obsiahnutú v § 78 ods. 3 Zákona o rodine, ktorá ukladá súdu, aby v prípade, ak rozhoduje o zmene pomerov, zohľadnil aj zmenu výšky životných nákladov. Z § 78 ods. 3 Zákona o rodine vyplýva, že vývoj životných nákladov je objektívna okolnosť, ktorá by aj sama o sebe mohla odôvodniť zmenu výšky výživného. Odvolací súd spôsob určenia výživného so zreteľom na odôvodnené potreby detí a vzhľadom na dobu, ktorá ubehla od predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom, považuje za akceptovateľný a zdôrazňuje, že pre zmenu rozhodnutia o výživnom podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine postačuje zmena pomerov len jednej strany, teda buď len u oprávneného alebo len u povinného. Vo vzťahu k odvolacím námietkam otca odvolací súd poznamenáva, že jeho argumentácia rozsahom vlastných nevyhnutných výdavkov pôsobí vo faktickej a právnej rovine smerom k vyživovacej povinnosti voči deťom nevyvážené a dovoľuje skôr záver, že subjektívne vnímanie vlastnej životnej situácie otcovi brániť objektívne posúdiť rozsah odôvodnených potrieb detí, preukázaných v priebehu konania na súde prvej inštancie. V kontexte zisteného skutočného stavu súdom prvej inštancie považoval odvolací súd námietky otca za účelovú obranu v snahe dosiahnuť priaznivejšie rozhodnutie vo veci.

9. Odvolací súd zdôrazňuje, že rozhodnúť v súlade s odvolacím návrhom otca, to znamená zamietnuť návrh matky alternatívne rozhodnúť o nižšom výživnom, ako určil súd prvej inštancie, by v danom prípade znamenalo posunúť zodpovednosť za zdravie, resp. zdravý psychický a fyzický vývoj maloletých detí výlučne na matku, ktorá s navyše osobne stará o maloleté deti a dobrovoľne si plní vyživovaciu povinnosť voči nim, ako aj výkonom osobnej starostlivosti o deti a bolo by nepochybne v rozpore so všetkými relevantnými ustanoveniami Zákona o rodine, morálkou a spravodlivosťou.

10. Vo vzťahu k ostatnej odvolacej argumentácii otca odvolací súd dodáva, že po dôslednom oboznámení sa s obsahom preskúmaného spisu a porovnaním každého dôkazu jednotlivo a vo vzájomnej súvislosti dospel k záveru, že súd prvej inštancie v odôvodnení zhrnul všetky podstatné skutočnosti vyplývajúce z výpovedí účastníkov a nezistil, že by súd prvej inštancie vynechal akúkoľvek závažnú skutočnosť tvrdenú otcom, resp. že by zhrnul podstatný obsah jeho výpovede do formy, ktorá by nezodpovedala prednesu. Na základe uvedeného teda nie je možné uzavrieť, že by úvaha súdu v rámci vyhodnotenia dôkazov nemala podklad vo vykonanom dokazovaní.

11. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd podľa § 387 ods. 1 CSP rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny a pretože sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, preto podľa § 387 ods. 2 CSP sa v odôvodnení obmedzil iba na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia a na zdôraznenie správnosti rozhodnutia doplnil ďalšie dôvody. Na základe uvedeného potvrdil rozsudok vo výroku o zvýšení výživného, dlžnom výživnom a spôsobe jeho zaplatenia.

12. Rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 3 vety druhej CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 a nasl. CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).